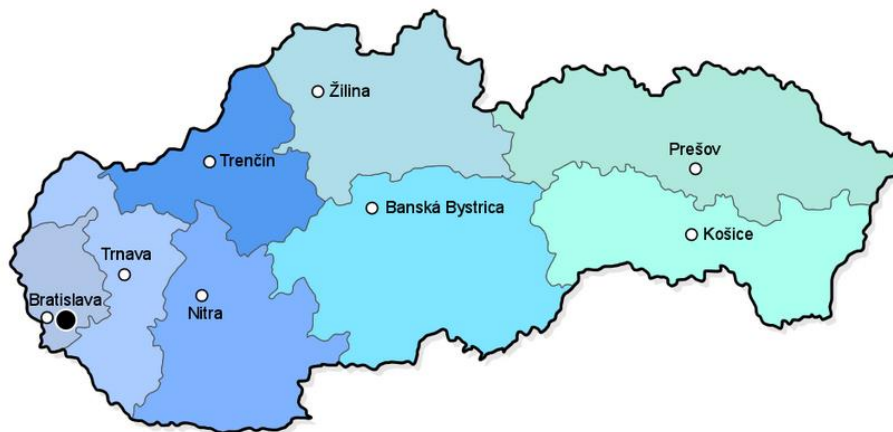

Štátna školská inšpekcia

Rozvíjanie digitálnych zručností žiakov v edukácii

Časť prvá

Štátna školská inšpekcia

© PaedDr. Daniel UHRÍK

ŠIC Banská Bystrica

ČO JE DIGITÁLNA KOMPETENCIA?

Digitálna kompetencia:

je nevyhnutná pre vzdelávanie, prácu a aktívnu účasť na dianí v spoločnosti. Pre školské vzdelávanie je okrem chápania samotnej kompetencie rovnako dôležité aj vedieť, ako ju rozvíjať.

Digitálna kompetencia:

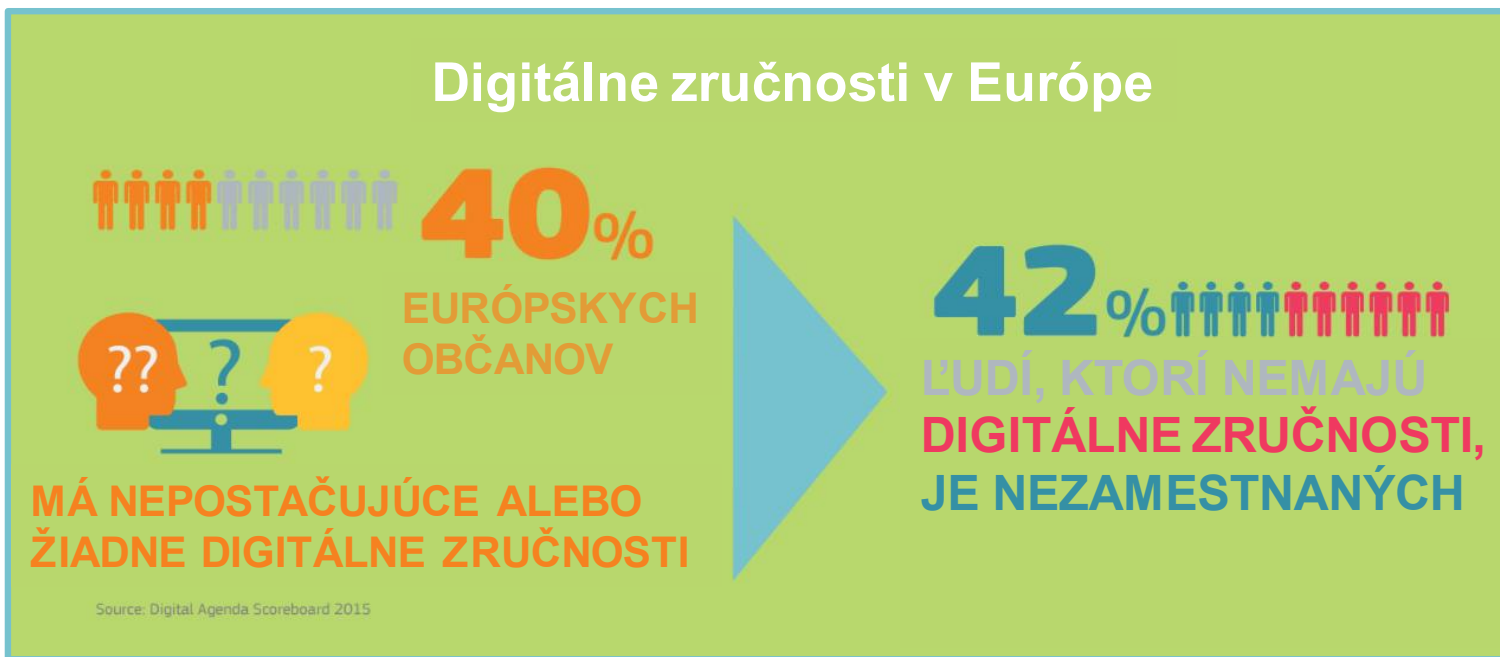
je jednou z kľúčových kompetencií a týka sa sebaistého a kritického používania celej škály digitálnych technológií na získavanie informácií, komunikáciu a základné riešenie problémov vo všetkých aspektoch života^[1].

DIGITÁLNE ZRUČNOSTI V EURÓPE

Podľa zistení European Commission, Shaping Europe's digital future (Európska komisia pre formovanie digitálnej budúcnosti Európy) za rok 2015 až **40 %** populácie EÚ nemá dostatočné alebo žiadne digitálne zručnosti, vrátane **22 %** populácie, ktorá nepoužíva internet^[2]:

MONITORING EDUKÁCIE ŠTÁTNOU ŠKOLSKOU INŠPEKCIOU

ŠŠI sa dlhodobo a systematicky zaoberá vypracovaním jednotnej stratégie hodnotenia vyučovacieho procesu s akcentom na objektívne posudzovanie úrovne hospitovanej vyučovacej hodiny.

Výsledné hodnotenie je podmienené **úrovňou** rozvíjania požadovaných kompetencií.

MONITORING EDUKÁCIE ŠTÁTNOU ŠKOLSKOU INŠPEKCIOU

Školskí inšpektori (ŠI) až do školského roku 2018/2019 sledovali v procese edukácie rozvíjanie nasledovných kompetencií:

Poznávacie kompetencie

Občianske a sociálne kompetencie

Komunikačné kompetencie

Pracovné návyky a zručnosti

Kompetencie v oblasti IKT

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

MONITORING EDUKÁCIE ŠTÁTNOU ŠKOLSKOU INŠPEKCIOU

V **aktuálnom** rámci kompetencií ŠŠI **nefiguruje** **oblasť IKT** ako samostatná kompetencia, pretože nadobúdanie digitálnych zručností chápeme ako kontinuálny proces prechádzajúci naprieč jednotlivými kompetenciami. **Digitálnu kompetenciu**, považujeme za **prierezovú kompetenciu**.

MONITORING EDUKÁCIE ŠTÁTNOU ŠKOLSKOU INŠPEKCIOU

Rozvíjanie digitálnych zručností v školskom prostredí významným spôsobom **ovplyvňuje učiteľ**, ktorý by mal podnecovať žiakov k riešeniu problémov, pričom im poskytne materiálne prostriedky vyučovacieho procesu a vytvorí priestor na použitie **digitálnych technológií** (DT).

MONITORING EDUKÁCIE ŠTÁTNOU ŠKOLSKOU INŠPEKCIOU

ŠŠI aktuálne hodnotia úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu na základe rozvíjania nasledovných kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa

Poznávacie kompetencie

Občianske kompetencie

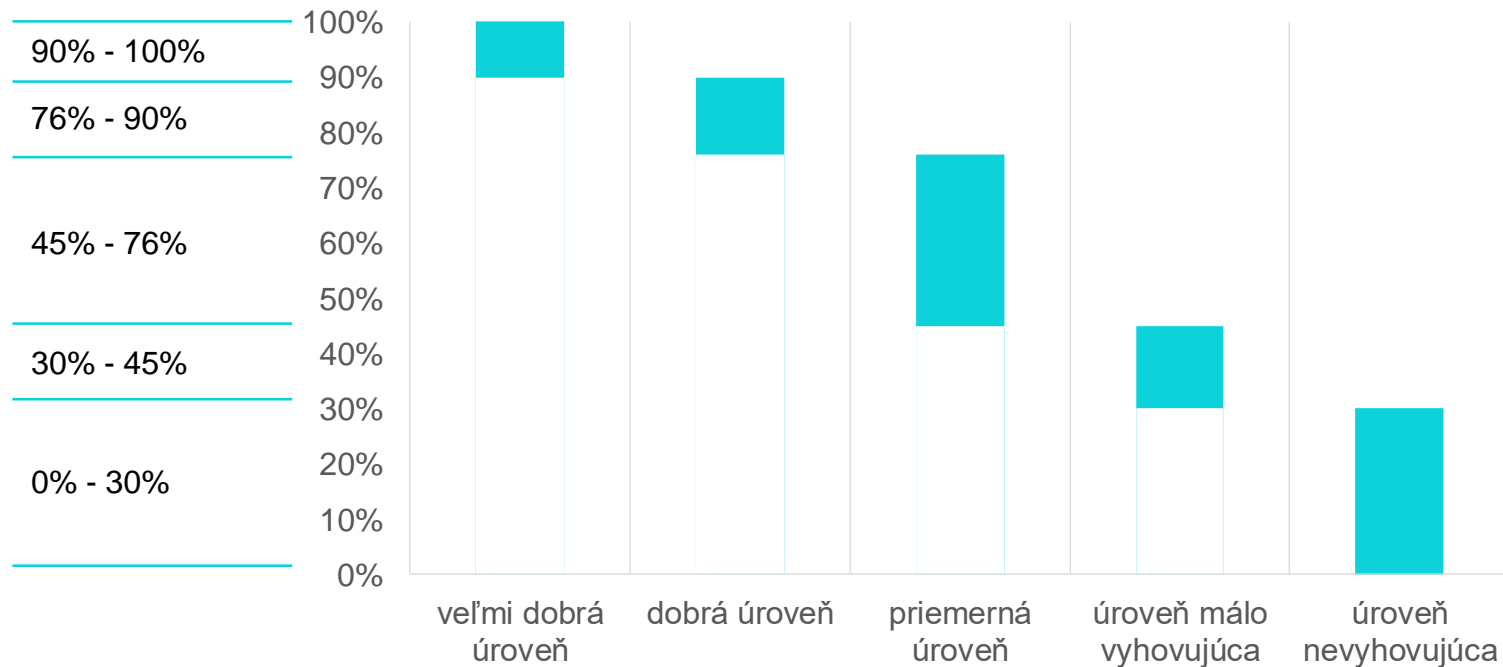

Sociálne kompetencie

Zistenia ŠŠI v procese edukácie

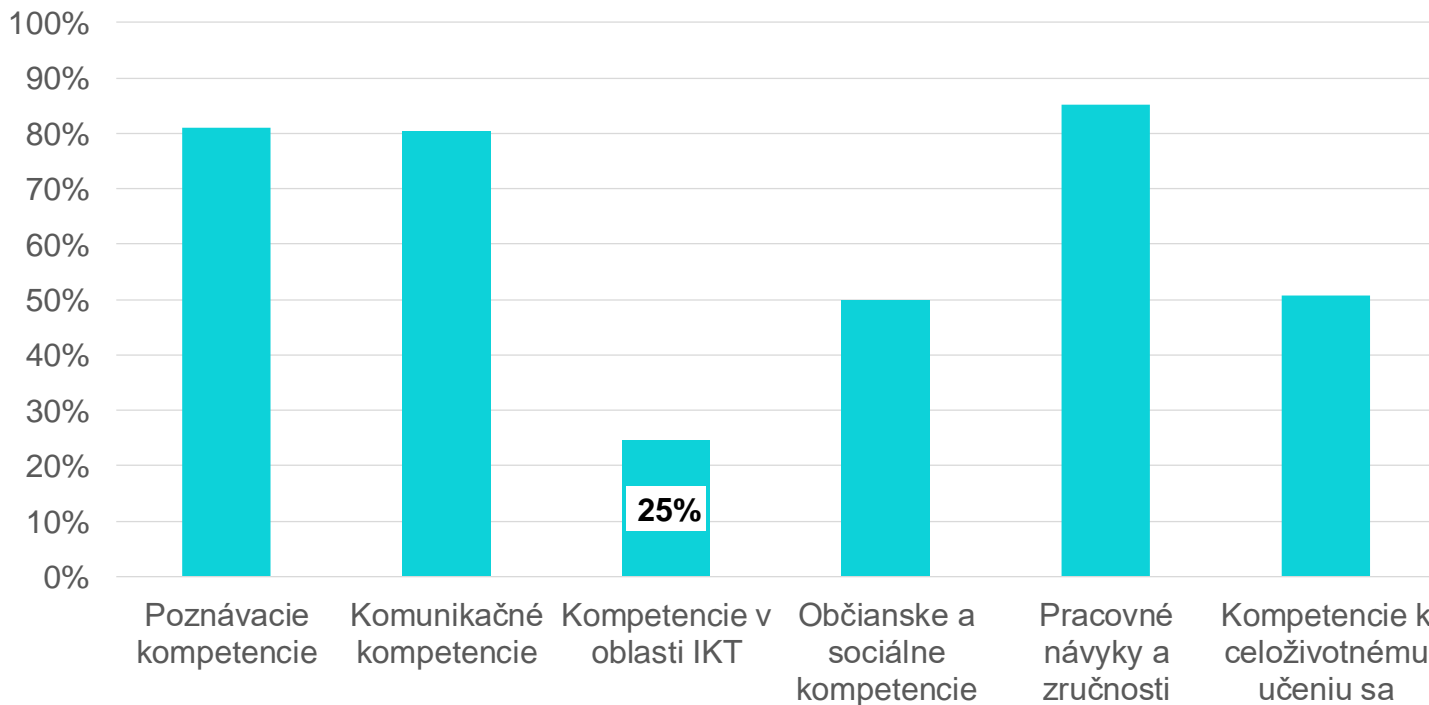
Inšpekčná činnosť ŠI sa realizuje na základe schváleného plánu inšpekčnej činnosti.

Úroveň priebehu výchovy a vzdelávania posudzujú ŠI najmä v rámci komplexnej inšpekcie:

Hodnotenie rozvíjania kľúčových kompetencií na gymnáziu

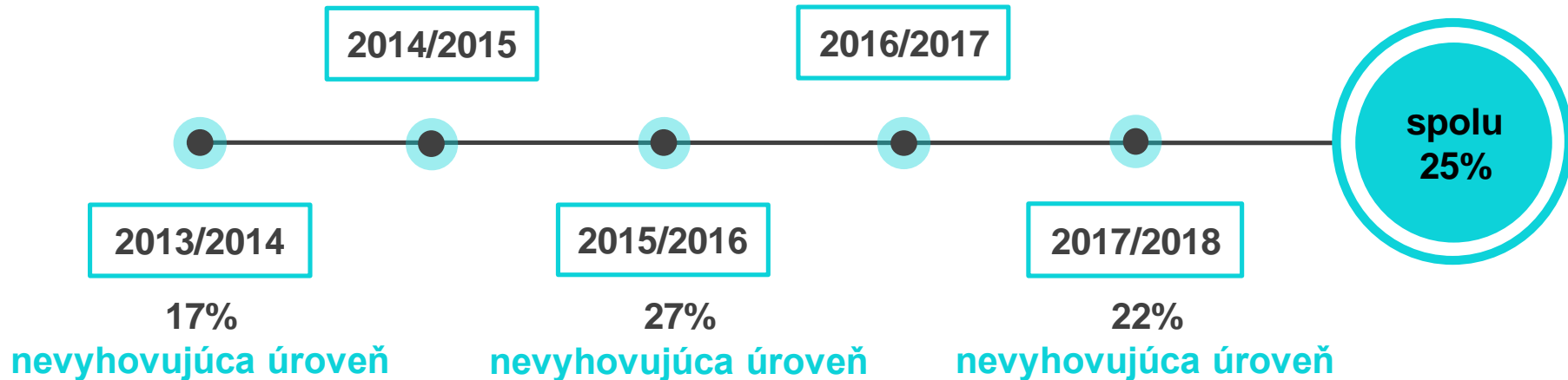
ŠI v období školských rokov 2012/2013 až 2017/2018 hodnotili úroveň rozvíjania kľúčových kompetencií v procese edukácie na 122 gymnáziách, počas 4 632 hospitácií^[3]:

Časová línia úrovne rozvíjania kompetencií v oblasti IKT na gymnáziu

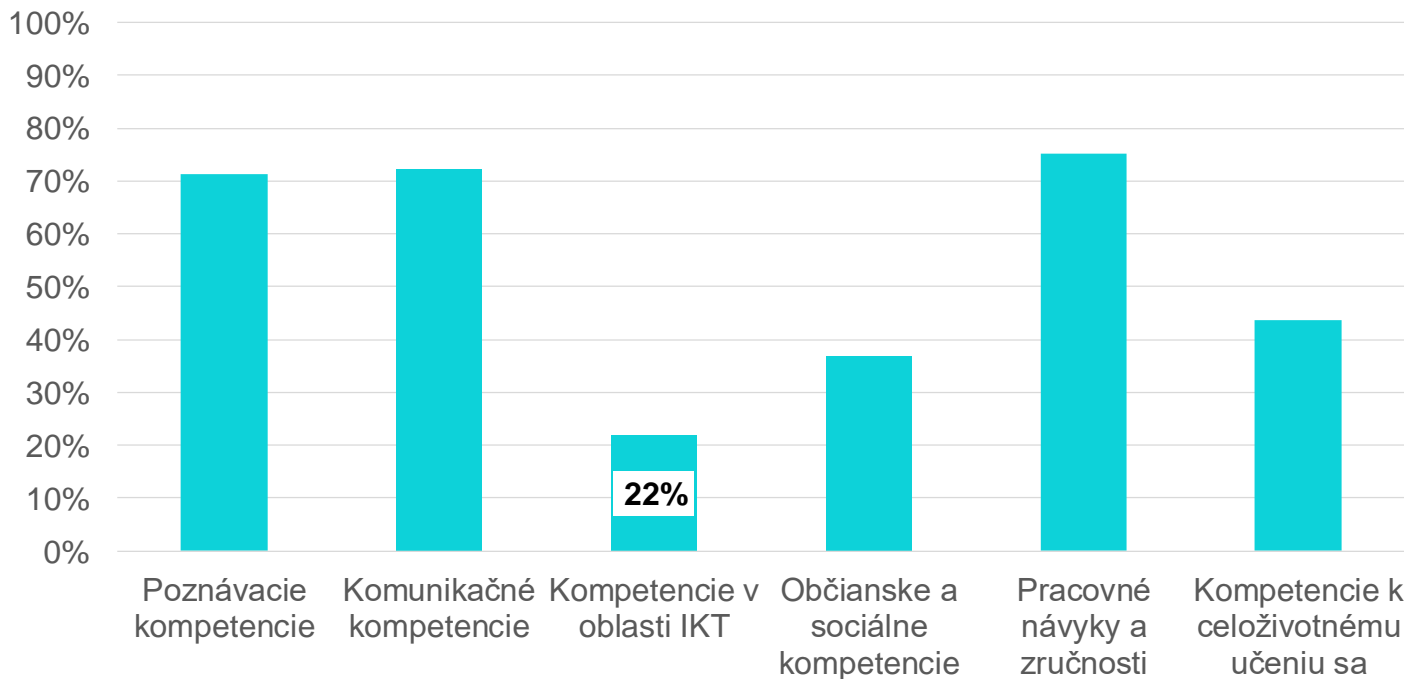

málo vyhovujúca úroveň 31% nevyhovujúca úroveň 26%

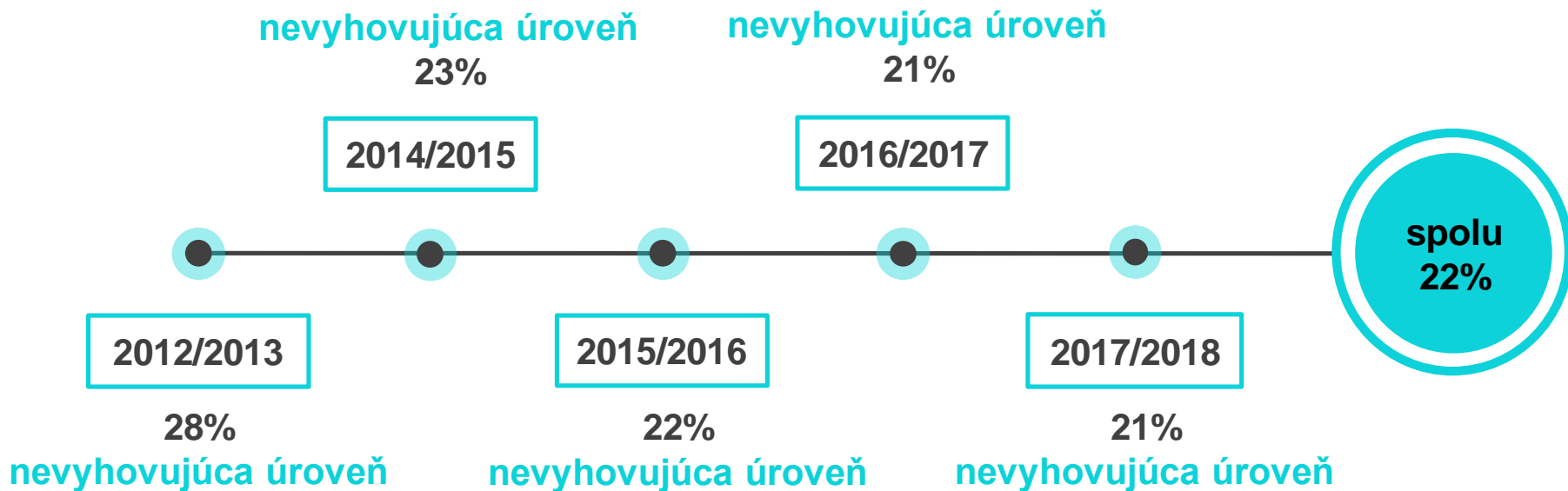

Hodnotenie rozvíjania kľúčových kompetencií v SOŠ

ŠI v období školských rokov 2012/2013 až 2017/2018 hodnotili úroveň **rozvíjania kľúčových kompetencií** v procese edukácie **na predmetoch všeobecného vzdelávania** v **92 SOŠ**, počas **2 270 hospitácií**^[3]:

Časová línia úrovne rozvíjania kompetencií v oblasti IKT v strednej odbornej škole

Analýza zistení ŠŠI

Komparácia hodnotení rozvíjania kľúčových kompetencií zaznamenaných ŠI v priebehu 6 rokov preukázala najnižšiu úroveň rozvíjania zručností práve v oblasti **IKT**.

Úroveň, okrem jedného školského roku, **nepresiahla 30 %** a bola na všetkých kontrolovaných stredných školách **nevyhovujúca**. Výnimkou bol len školský rok 2014/2015, keď gymnáziá tesne prekročili hodnotu 30 % a dosiahli **málo vyhovujúcu úroveň** rozvíjania kompetencií v oblasti IKT.

Analýza zistení ŠŠI

Zistenia ŠŠI, potvrdzujúce nevyhovujúci stav rozvíjania digitálnych zručností v stredných školách, korešpondujú so zisteniami viacerých vzdelávacích štátnych ako aj mimovládnych inštitúcií, zaoberajúcich sa touto problematikou.

Podľa webového portálu **To Dá Rozum**^[4] napriek narastajúcemu významu digitálnych zručností v osobnom aj v pracovnom živote, nie sú kľúčovou témou v rozvoji žiakov v školách. Necelá pätina (20 %) riaditeľov alebo riaditeľiek škôl zapojených do dotazníkového prieskumu **To Dá rozum** označila, že medzi päť oblastí, ktorým pripisujú dôraz v rozvoji žiakov ich školy, zaraďujú digitálne zručnosti.

Analýza zistení ŠŠI

Kvalitatívne dáta naznačujú, že učitelia vnímajú deti ako vyspelé a zručné v oblasti využívania digitálnych technológií (DT), ale v úvahách o digitálnych zručnostiach **neuvažovali o komplexnom rozvoji využívania IT**, vrátane etických, bezpečnostných aspektov, či využívania rôznych programov a aplikácií v bežnom aj profesijnom živote. Aj to môže byť jeden z dôvodov, prečo necelá štvrtina (25 %) stredoškolákov uvádza, že škola podporuje ich rozvoj v oblasti digitálnych zručností.

Najčastejšie **nedostatky** zaznamenané ŠI

V procese edukácie
zaznamenali ŠI nedostatky
negatívne ovplyvňujúce
rozvíjanie digitálnych
zručností žiakov^[3]:

neefektívne používanie DT (notebooky, dátové projektory) učiteľmi, najmä ako náhrada klasickej tabule alebo učebnice, často uplatňované pri prezentácii nového učiva,

zriedkavé využívanie výukových softvérov žiakmi, vrátane virtuálnych laboratórií, len niektorí ovládali prácu s interaktívnou tabuľou,

Najčastejšie **nedostatky** zaznamenané ŠI

V procese edukácie zaznamenali ŠI nedostatky negatívne ovplyvňujúce rozvíjanie digitálnych zručností žiakov^[3]:

chýbajúca diferenciacia zadávaných úloh vo vzťahu k žiakom s rozvinutejšími digitálnymi zručnosťami umožňujúca efektívnejšie rozvíjanie ich potenciálu,

minimálne až žiadne uplatňovanie DT na vyučovacích hodinách okrem informatiky a niektorých odborných predmetoch (SOŠ).

Najčastejšie **nedostatky** zaznamenané ŠI

Za posledné dva školské roky boli **zistenia** ŠI porovnateľné s predchádzajúcimi, keď v **rozpore** so súčasnými potrebami mali žiaci na prácu s vyučovacími programami, počítačovými aplikáciami len veľmi **málo príležitostí**. Veľké rezervy mali vo využívaní vyučovacieho softvéru a internetových zdrojov aj učitelia, ktorí DT často využívali len ako **alternatívu** monologického výkladu učiva.

PODPORA UČITEĽOM PRI ROZVÍJANÍ DIGITÁLNYCH ZRUČNOSTÍ

Vzhľadom na zistenia ŠI je potrebné, aby si **učitelia** uvedomili, ktorými digitálnymi kompetenciami by mali sami disponovať. Odpoveď dáva Európsky rámec pre digitálne kompetencie pedagógov (**DigCompEdu**). Je zameraný na učiteľov pôsobiacich na všetkých úrovniach vzdelávania od predprimárneho, cez sekundárne, terciálne až po vzdelávanie dospelých, vrátane všeobecného a odborného vzdelávania a prípravy, ako aj špeciálneho vzdelávania a kontextov neformálneho vzdelávania.

Profesia učiteľa je vystavená rýchlo sa meniacim požiadavkám, ktoré si vyžadujú nový, širší a sofistikovanejší súbor kompetencií ako doteraz. Najmä súčasná doba nútene preferujúca **dištančné** vzdelávanie pred **prezenčným** si vyžaduje, aby si učitelia rozvíjali svoje digitálne zručnosti. Táto požiadavka by sa mala stať prioritou nielen **kontiunúálneho** vzdelávania učiteľov už pôsobiacich na školách, ale aj vysokých škôl pripravujúcich absolventov na pedagogické povolanie.

DigCompEdu

The European Framework
for the Digital Competence
of Educators

Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu)

**Rámec digitálnych
kompetencií pre pedagógov**

Rámec digitálnych kompetencií pre pedagógov

DigCompEdu podrobne popisuje **22 kompetencií** organizovaných v **6 oblastiach**^[5]

Pozornosť sa nezameriava na technické zručnosti. Rámec sa skôr zameriava na podrobnosti, ako je možné využiť digitálne technológie na zlepšenie a inováciu vzdelávania a odbornej prípravy učiteľov.

Vytvorenie rámca je reakciou na rastúce povedomie mnohých členských štátov EU, ktoré vyjadrujú názor, že učitelia potrebujú súbor digitálnych kompetencií špecifických pre ich profesiu, aby dokázali využiť potenciál DT na zlepšenie a inováciu vzdelávania^[6].

DigCompEdu rozlišuje tri kompetenčné oblasti pre učiteľov v digitálnom svete

odborné
kompetencie
učiteľov

pedagogické
kompetencie
učiteľov

kompetencie
žiakov

Schéma sebahodnotenia DigCompEdu Matrix má učiteľom pomôcť diagnostikovať aktuálnu úroveň, zorientovať sa a určiť v akých oblastiach majú ďalej rozvíjať svoje kompetencie^[6]

Odborné kompetencie učiteľov

1 PROFESIONÁLNE ZAPOJENIE

- 1.1 Organizácia komunikácie
- 1.2 Profesionálna spolupráca
- 1.3 Reflektívna prax
- 1.4 Digitálny kontinuálny profesionálny rozvoj

Pedagogické kompetencie učiteľov

2 DIGITÁLNE ZDROJE

- 2.1 Výber digitálnych zdrojov
- 2.2 Tvorba a úprava
- 2.3 Správa, ochrana, zdieľanie

4 HODNOTENIE

- 4.1 Stratégie hodnotenia
- 4.2 Analýza dôkazov
- 4.3 Spätná väzba a plánovanie

3 VÝUKA A UČENIE

- 3.1 Vyučovanie
- 3.2 Vedenie
- 3.3 Spolupracujúce učenie
- 3.4 Sebavzdelávanie

5 POSILNENIE POSTAVENIA ŽIAKOV

- 5.1 Prístupnosť a inklúzia
- 5.2 Diferenciácia a personalizácia
- 5.3 Aktivizácia žiakov

Kompetencie žiakov

6 PODPORA DIGITÁLNYCH KOMPETENCIÍ ŽIAKOV

- 6.1 Informačná a mediálna gramotnosť
- 6.2 Digitálna komunikácia a spolupráca
- 6.3 Tvorba digitálneho obsahu
- 6.4 Zodpovedné používanie
- 6.5 Riešenie digitálnych problémov

Odborné kompetencie učiteľov

1

PROFESIONÁLNE ZAPOJENIE (Professional engagement) – oblasť je zameraná na širšie profesionálne prostredie, učitelia používajú DT v interakciách s kolegami, žiakmi, rodičmi a inými stranami.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

1.1

Organizácia komunikácie (Organisational communication)

Umožňuje využívať DT na posilnenie organizácie komunikácie so žiakmi, rodičmi a tretími stranami. Ich využívanie prispieva k spolupráci, rozvíjaniu stratégií a zlepšovaniu organizácie komunikácie.

Odborné kompetencie učiteľov

1.2

Profesionálna spolupráca (Professional collaboration)

Umožňuje využívať DT na zapájanie sa do spolupráce s ďalšími pedagógmi, na zdieľanie a výmenu poznatkov a skúseností a spolupracovať na inovačných pedagogických postupoch.

1.3

Reflektívna prax (Reflective practice) *

Umožňuje kriticky posúdiť vlastné úvahy, ako aj sprostredkované názory iných účastníkov zo vzdelávacej komunity a na základe toho aktívne rozvíjať osobnú digitálnu pedagogickú prax.

1.4

Digitálny kontinuálny profesionálny rozvoj (Digital Continuous Professional Development CPD)* *

Umožňuje využívať DT na zapájanie sa do spolupráce s ďalšími pedagógmi, na zdieľanie a výmenu poznatkov a skúseností a spolupracovať na inovačných pedagogických postupoch.

Pedagogické kompetencie učiteľov

2

DIGITÁLNE ZDROJE (Digital resources) – oblasť je zameraná na kompetencie potrebné na efektívne a zodpovedné použitie digitálnych zdrojov v procese učenia sa.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

2.1

Výber digitálnych zdrojov (Selecting)

Umožňuje vedieť identifikovať digitálne zdroje, posúdiť ich výber pre výučbu a učenie sa. V nadväznosti na vzdelávací cieľ a skupinu žiakov požaduje zvážiť výber digitálnych zdrojov a v tomto kontexte plánovať použitie konkrétnych pedagogických prístupov.

Pedagogické kompetencie učiteľov

2.2

Tvorba a úprava digitálnych zdrojov (Creating & Modifying)

Umožňuje nadviazať na existujúce zdroje s možnosťou upraviť ich iné zdroje, ak je to povolené a takto vytvárať alebo spoluvytvárať nové digitálne vzdelávacie zdroje. Vzhľadom na skupinu žiakov zväžiť pedagogické prístupy a v tomto kontexte určiť použitie digitálnych zdrojov.

2.3

Správa, ochrana a zdieľanie digitálnych zdrojov (Managing, protecting, sharing)

Umožňuje usporiadať digitálny obsah a sprístupniť ho žiakom, rodičom a ďalším pedagógom. Požaduje účinne chrániť citlivý digitálny obsah, rešpektovanie súkromia a správne uplatňovanie pravidiel autorských práv. Pochopiť používanie a tvorbu dostupných licencií a vzdelávacích zdrojov, vrátane ich správneho užívania.

Pedagogické kompetencie učiteľov

3

VÝUKA A UČENIE – oblasť je venovaná správe a organizácii využívania digitálnych médií v procese edukácie.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

3.1

Vyučovanie (Teaching)

Umožňuje plánovať a používať DT a zdroje vo vyučovacom procese, tak aby bola zabezpečená príslušná organizácia postupov digitálneho vyučovania, čím sa zvýši účinnosť pedagogických postupov. Umožňuje experimentovať, vyvíjať nové formy a pedagogické metódy učenia.

Pedagogické kompetencie učiteľov

3.2

Vedenie (Guidance)

Umožňuje využívať DT a služby na zlepšenie vzájomnej interakcie medzi žiakmi vlastnej školy, ako aj ich vzájomnej interakcie s rovesníkmi iných škôl, v rámci vzdelávacích aktivít aj mimo EÚ. Zo strany pedagóga ponúknuť včasné a cielečné vedenie, ako aj pomoc v prípade záujmu žiaka používať DT. Umožniť žiakom experimentovať a poskytovať im poradenstvo a podporu.

3.3

Spolupracujúce učenie (Collaborative learning)

Umožňuje využívať digitálne technológie na podporu a zdokonaľovanie spolupráce žiakov, súčasne im umožňuje využívať digitálne technológie, ako prostriedok na vylepšenie komunikácie, spolupráce pri spoločnom štúdiu a riešení úloh.

Pedagogické kompetencie učiteľov

3.4

Sebavzdelávanie (Self-regulated learning)

Umožňuje žiakom využívať DT na podporu sebavzdelávania, plánovania, monitorovania vlastného rozvoja a s ich pomocou hľadať kreatívne riešenia, ako aj získavať dôkazy o vlastnom vzdelávacom pokroku.

Pedagogické kompetencie učiteľov

4

HODNOTENIE (assessment) – oblasť je zameraná na využívanie digitálnych stratégií orientovaných na zlepšenie hodnotenia.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

4.1

Stratégie hodnotenia (assessment strategies)

Umožňujú využívať DT na formatívne a sumatívne hodnotenie tak, aby sa vylepšili prístupy, rozmanitosť a vhodnosť formátov hodnotenia.

Pedagogické kompetencie učiteľov

4.2

Analýza dôkazov (analysing evidence)

Umožňuje zabezpečiť dôkazy o činnosti žiakov, ich výkonnosti a pokroku s cieľom získať informácie o ich vzdelávacích výsledkoch prostredníctvom vygenerovaných digitálnych dôkazov, ktoré analyzujeme a následne interpretujeme.

4.3

Spätná väzba a plánovanie (feedback & planning)

Umožňuje využívať DT na poskytovanie cielenej a včasnej spätnej väzby žiakom. Následne umožňuje prispôsobiť vyučovacie stratégie použitým DT a poskytnúť žiakom cielenú podporu, na základe vygenerovaných dôkazov. Pomocou DT umožníme žiakom porozumieť poskytnutým informáciám a využívať ich na samostatné rozhodovanie.

Pedagogické kompetencie učiteľov

5

POSILNENIE POSTAVENIA ŽIAKOV (empowering learners) – oblasť sa zameriava na potenciál DT určených pre stratégie výučby a učenia zameraných na žiaka.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

5.1

Prístupnosť a inklúzia (Accessibility & Indusion)

Umožňuje zabezpečiť prístup k zdrojom učenia a aktivitám všetkým žiakom, vrátane tých, ktorí majú špeciálne potreby. Upozorňuje pedagógov, aby pri používaní DT zvažili svoje očakávania, prispôbili ich schopnostiam, fyzickým alebo kognitívnym obmedzeniam študentov.

Pedagogické kompetencie učiteľov

5.2

Diferenciácia a personalizácia (Differentiation & Personalisation)

Umožňuje využívať DT na riešenie vzdelávacích potrieb žiakov tým, že im bude umožnené postupovať na rôznych úrovniach, rýchlostiach a budú sa sledovať študijné cesty a ciele každého jednotlivca.

5.3

Aktivizácia žiakov (Actively engaging learners)

Umožňuje využívať DT na podporu aktívnych a tvorivých činností žiakov. Používať DT v rámci pedagogických stratégií, ktoré podporujú prierezové schopnosti, kritické myslenie a tvorivý prejav. Na podporu učenia sa novým veciam v kontextoch, ktoré zahŕňajú praktické činnosti, vedecký výskum alebo komplexné riešenia problémov.

Kompetencie žiakov

6

PODPORA DIGITÁLNYCH KOMPETENCIÍ ŽIAKOV (facilitating learners digital competence) – oblasť uvádza konkrétne pedagogické spôsobilosti prostredníctvom, ktorých môžu uľahčiť žiakom získať požadovanú digitálnu kompetenciu.

Kompetencie tvoriace túto oblasť:

6.1

Informačná a mediálna gramotnosť (Information and media literacy)

Umožňuje začleniť vzdelávacie aktivity, úlohy a hodnotenia, ktoré sa od žiakov vyžadujú, formulovať ich informačné potreby; nájsť informácie a zdroje v digitálnom prostredí; organizovať, spracovať, analyzovať a interpretovať informácie; kriticky zhodnotiť dôveryhodnosť a spoľahlivosť informácií a porovnať ich zdroje.

Kompetencie žiakov

6.2

Digitálna komunikácia a spolupráca (Digital communication & collaboration)

Umožňuje začleniť vzdelávacie aktivity, úlohy a hodnotenia, ktoré sa od žiakov vyžadujú; efektívne a zodpovedne používať digitálne technológie na komunikáciu, spoluprácu a občiansku angažovanosť.

6.3

Tvorba digitálneho obsahu (Digital content creation)

Umožňuje začleniť vzdelávacie aktivity, úlohy a hodnotenia, ktoré vyžadujú od žiakov vyjadriť digitálnymi prostriedkami, tak aby vedeli digitálne upravovať a vytvárať obsah v rôznych formátoch. Súčasne učiť študentov, ako sa autorské práva a licencie vzťahujú na digitálny obsah, ako odkazovať na zdroje a atribútové licencie.

Kompetencie žiakov

6.4 **Zodpovedné používanie (Responsible use)**

Umožňuje prijať opatrenia na zabezpečenie fyzickej, psychickej a sociálnej pohody pri používaní digitálnych technológií. Používať digitálne technológie bezpečne a zodpovedne.

6.5 **Riešenie digitálnych problémov (Digital problem solving)**

Umožňuje začleniť vzdelávacie aktivity, úlohy a hodnotenia, ktoré vyžadujú od žiakov, aby vedeli identifikovať a riešiť technické problémy prípadne, aby vedeli tvorivo pristupovať k riešeniu týchto problémov aplikovaním technologických vedomostí do nových situácií.

UPLATNENIE DIGITÁLNYCH KOMPETENCIÍ V EDUKÁCIÍ

Popis **kompetencií** (22) obsiahnutých v 6 oblastiach umožňuje **učiteľom** získať konkrétne nástroje, ako rozvíjať digitálne zručnosti v edukačnom procese. **Naplánovanie** ich rozvíjania v priebehu vyučovacej jednotky konkrétneho vyučovacieho predmetu si vyžaduje porozumieť ich významu a práve tomu slúži prehľad uvedených **digitálnych** kompetencií.

UPLATNENIE DIGITÁLNYCH KOMPETENCIÍ V EDUKÁCIÍ

V nasledujúcich odsekoch ponúkame učiteľom námety, ako využiť charakteristiku prezentovaných digitálnych kompetencií (22) na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov:

- 1 **Oblasť profesionálneho nasadenia** vymedzuje učiteľom priestor na využívanie DT v komunikácii s účastníkmi výchovnovzdelávacieho procesu.

PRÍKLAD

Učiteľ zabezpečí vytvorenie komunikačného prostredia prostredníctvom vhodnej a najmä dostupnej aplikácie (napr. MS Teams, Microsoft OFFICE 365, Moodle, ...) umožňuje žiakom účasť na dištančnom vzdelávaní, informovanie ich rodičov, ako aj vzájomnú spoluprácu učiteľov a zdieľanie ich poznatkov a skúseností.

2

Oblasť digitálnych zdrojov upozorňuje učiteľov na potrebu vedieť identifikovať digitálne zdroje, posúdiť ich výber pre výučbu a učenie sa. Dotýka sa zistení ŠŠI upozorňujúcich na neefektívne využívanie DT v procese vzdelávania.

PRÍKLAD

Učiteľ zväži výber digitálnych zdrojov (notebook, dataprojektor, interaktívnu tabuľu, ...), pričom prihliada na vzdelávací cieľ a individuálne vzdelávacie schopnosti žiakov a v tomto kontexte naplánuje použitie konkrétnych pedagogických prístupov.

3

Oblasť výučby a učenia poskytuje učiteľom informácie o organizácii využívania digitálnych médií v procese edukácie.

PRÍKLAD

Učiteľ umožní žiakom využívať DT na podporu a zdokonaľovanie ich spolupráce, súčasne im umožňuje využívať DT, ako prostriedok na vylepšenie komunikácie, spolupráce pri spoločnom štúdiu a riešení úloh. Žiaci si nielen osvojujú poznatky a vytvárajú vedomosti, ale si aj rozvíjajú požadované digitálne zručnosti.

4

Oblasť hodnotenia v digitálnom prostredí vytvára predpoklad na efektívne, prehľadné a tým aj objektívne hodnotenie žiakov.

PRÍKLAD

Učiteľ využíva DT na poskytnutie cielenej a včasnej spätnej väzby žiakom. Prostredníctvom digitálnej triednej knihy a žiackej knižky je zabezpečené on-line informovanie rodiča o vzdelávacích výsledkoch jeho dieťaťa.

5

Oblasť posilnenia postavenia žiakov umožňuje učiteľovi sústrediť potenciál DT na vytvorenie vyučovacích stratégií zameraných na potreby žiaka.

PRÍKLAD

Učiteľ zabezpečuje prístup k zdrojom učenia a aktivitám všetkým žiakom, vrátane žiakov so ŠVVP. Koriguje svoje očakávania pri používaní DT a prispôsobuje ich schopnostiam, fyzickým alebo kognitívnym obmedzeniam žiakov. Akceptuje IVP žiaka, pokiaľ sa podľa neho vzdeláva.

6

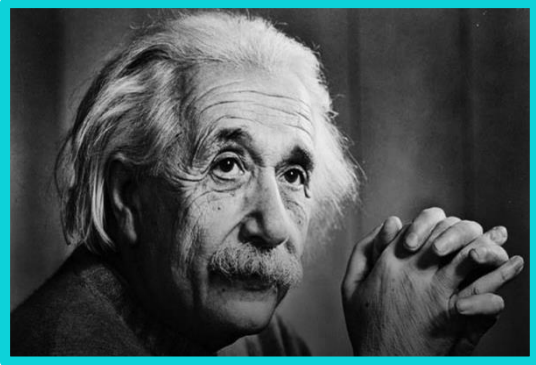
Oblasť uľahčenia digitálnej kompetencie žiakov vytvára učiteľom priestor na uplatnenie pedagogických spôsobilostí, umožňujúcich žiakom nadobudnúť požadovanú digitálnu kompetenciu optimálnym spôsobom. Učiteľ vyberie vhodné formy a metódy vyučovania, umožňujúce začleniť vzdelávacie aktivity, úlohy a hodnotenia, ktoré sa od žiakov vyžadujú tak, aby žiaci vedeli nájsť informácie a zdroje v digitálnom prostredí.

PRÍKLAD

Učiteľ rozdelí žiakov do skupín a zadá im úlohu interpretovať informácie získané prostredníctvom elektronických médií. Požaduje od nich, aby získané informácie analyzovali, kriticky ich zhodnotili, overili ich dôveryhodnosť a spoľahlivosť napr. porovnaním ich zdrojov. Stanoví požiadavku vyjadriť informáciu digitálnymi prostriedkami, tak aby bola digitálne upravená v určenom formáte. Žiakov oboznámi, ako sa autorské práva a licencie vzťahujú na digitálny obsah, ako odkazovať na zdroje a atribútové licencie.

ZÁVER

„Predstavivosť je dôležitejšia, než poznanie. Znalosti sú obmedzené, fantázia je nekonečná.“

Albert Einstein (1879 – 1955)

Jednou z najsilnejších „zbraní“ Alberta Einsteina boli jeho myšlienkové experimenty. Práve vďaka nim dospel k svojim najväčším objavom. **Predstavivosť** považoval za niečo, čo je pre človeka jednoducho nevyhnutné. Veril, že nikdy nemôžeme objaviť nič nové pomocou už existujúcich nápadov a myšlienok – **aby sme prišli na niečo nové, musíme zapojiť svoju fantáziu.**

Použité zdroje

- [1] School Education Gateway Európska on-line platforma určená na školské vzdelávanie, *Digitálna kompetencia: dôležitá zručnosť 21. storočia pre učiteľov a študentov*, Dostupné na internete: <https://www.schooleducationgateway.eu/sk/pub/resources/tutorials/digital-competence-the-vital-.htm>
- [2] DIGCOMP 2.0, *THE DIGITAL COMPETENCE FRAMEWORK FOR CITIZENS (RÁMEC DIGITÁLNEJ KOMPETENCIE PRE OBČANOV)*, Dostupné na internete: <https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/DIGCOMP-FINAL-%20UPDATED%2002-06-2016.pdf>
- [3] Dostupné na internete: <https://www.ssi.sk/sprava-o-stave-a-urovni-vychovy-a-vzdelavania/>
- [4] Dostupné na internete: <https://analyza.todarozum.sk/docs/391342002gg0a/>
- [5] The European Commission's science and knowledge service, Dostupné na internete: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>
- [6] The European Commission's science and knowledge service, Dostupné na internete: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu/framework>
- [7] School Education Gateway, Digital revolution in the classroom - Education Talks, Dostupné na internete: <https://www.youtube.com/watch?v=c6uT1hO6QEQ&feature=youtu.be>
- [8] Výstup z národného projektu „IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie“, Program digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku (Návrh), Dostupné na internete: https://digitalnakoalicia.sk/wp-content/uploads/2020/10/Program_DT_vzdelavania_navrh_20201016-1.pdf

